

Underbart arbete

– Utvärderingsmetoder i konfirmandarbetet

”

*Syftet med utvärderingen
är att utveckla och utvecklas.*

Underbart arbete – Utvärderingsmetoder i konfirmandarbetet

Publikationer från Ev.-luth. kyrkan i Finland 69,
Kyrkan och verksamheten

Kyrkostyrelsen

Helsingfors 2018

Underbart arbete - Utvärderingsmetoder i konfirmandarbetet

© Kyrkostyrelsen

Publikationer från Ev.-luth. kyrkan i Finland 69, Kyrkan och verksamheten
Rekommendationer, anvisningar och handledningar

Ärendenummer: DKIR/493/06.02/2018

ISBN 978-951-789-610-8 (PDF)

ISSN 2341-9407 (webbpublikation)

Utgivare

Originalt Ihmetoimintaa – Arviointimenetelmiä rippikouluun har getts ut av Nuori kirkko rf.

Materialet har utarbetats i samarbete med Kyrkostyrelsens enhet för fostran och familjefrågor.

Den svenska översättningen har getts ut av Kyrkostyrelsen.

Arbetsgrupp: Heidi Granström, Jari Pulkkinen, Tarja Liljendahl, Milla Mäkitalo, Heikki Lehti

Redaktör: Heikki Lehti

Översättning: Kesia Edström/Kyrkostyrelsen

Layout: Jani Käsmä, www.kasma.fi

Foton: Kyrkans bildbank/Jussi Vierimaa och s. 13, 23 och 37 Pexels.com

2018

INNEHÅLL

VAD DÅ FÖR UTVÄRDERING?	6
FRÅN MÅL TILL UTVÄRDERING	8
ARBETSMETODER	14
Lärakännaformulär	15
Utvärdering av målen för konfirmandarbetet	16
Skattkarta	21
Målskogen	24
Vår konfirmandgrupp	28
Lågtröskelmetoder	32
Min konfirmandberättelse	34
Kreativa metoder	35
Stillbilder	35
Fri presentation	35
Kamerapenna	36
BILAGOR.....	38

VAD DÅ FÖR UTVÄRDERING?

Framför dig har du ett inspirationsmaterial för utvärdering och utveckling av konfirmandarbetet. Den nya planen för konfirmandarbetet *Ett stort under*, som utkom 2017, sporrar till att inkludera de unga i målformuleringen och utvärderingen. Syftet med utvärderingen är att utveckla och utvecklas. För att kunna utvärdera behöver vi mål att spegla verksamheten mot. Ett angreppssätt, där man kopplar ihop mål, kontinuerlig utvärdering och responsinsamling och sedan utvecklar utgående från detta kallas utvecklande utvärdering.

Utvecklande utvärdering är en process som löper genom hela konfirmandtiden, när man tillsammans funderar över vad som åstadkommit och vad som ännu behöver göras för att de gemensamma målen ska nås. För ledarna kan det kännas svårt att lyssna till de ungas egna mål. Hur förhåller de sig till målen i planen för konfirmandundervisningen eller den lokala planen?

Tillvägagångssättet kan kännas utmanande, men när det fungerar bra ökar det konfirmandernas engagemang.

Utvärderingen sker på olika nivåer: den enskilda konfirmanden utvärderar sina egna mål, hela konfirmandgruppen utvärderar gruppens gemensamma mål och ledarteamet utvecklar och utvärderar målen under hela processens gång. All den information som man samlar in står till konfirmandarbetarnas förfogande när de utvärderar hur väl hela församlingens konfirmandarbete har lyckats. Där startar sedan utvecklingen av det framtida konfirmandarbetet.

Det här materialet fokuserar på utvärderingen av en enskild konfirmandgrupp och av lokalförsamlingens konfirmandarbete. Materialet innehåller olika arbetsmetoder som kan användas i alla skeden av processen. Det bjuder på konkreta verktyg för hur man tillsammans ställer upp mål och utvärderar dem.

”

Syftet med utvärderingen är att utveckla och utvecklas.

Utvärderings- och utvecklingsarbetet är viktigt för att vi även i fortsättningen över hela landet ska kunna erbjuda de unga unika erfarenheter som bär genom hela livet. För framtiden är det av högsta vikt att vi utvecklar vårt arbete genom att beakta de ungas önskemål och tankar. Det här tillvägagångssättet har även skrivits in som ett mål i planen för konfirmandarbetet. Där är också din insats som yrkeskunnig på området ovärderlig.

De unga är delaktiga, blir hörda och får påverka”

Ett stort under – Plan för konfirmandarbetet 2017

De ungas delaktighet i fokus

Det här materialet ger dig som arbetar med konfirmander redskap för att allt bättre kunna beakta de ungas önskemål och mål.

När det fungerar som bäst får församlingen genom att öka de ungas delaktighet värdefull information att använda som stöd för utvecklingen av konfirmandarbetet. Det hjälper enskilda ledare att se vad som lyckats bra och vilka utvecklingsutmaningar det finns i deras eget arbete. Det är inte bara vi anställda som utvärderar, utan tanken är att man kontinuerligt får respons från de unga, så att vi tillsammans kan utvärdera det vi gör.

Du kan använda de metoder du gillar i olika skeden av konfirmandarbetet, från planeringen till valet av gemensamma mål och ända till den slutliga utvärderingen. Vi presenterar tio arbetsmetoder och i bilagorna finns material som stöder dem. Du kan fritt använda dem i ditt arbete.

”

Häftet innehåller 10 arbetsmetoder och bilagor som stöder dem.

FRÅN MÅL TILL UTVÄRDERING

Ganska ofta samlas **respons** i slutet av eller efter en process. Det här betyder att man riktar blicken till det som varit. Responsen är ofta enkelriktad och det går inte längre att låta den påverka en pågående verksamhet. Fördelen med responsen är att man kan utvärdera helheten och se vad som fungerade eller inte fungerade som en del av den helheten.

Responsen representerar en enskild åsikt. **Utvärdering** däremot utreder hur man har nått ett enskilt mål. **Utvecklande utvärdering** för in ett perspektiv som visar hur vi ska utveckla det vi gör just nu så att vi kan nå målet. Medan responsen ser bakåt blickar den utvecklande utvärderingen framåt och frågar: Vad är bra här och nu? Hur har det blivit möjligt? Hur fortsätter vi härifrån?

Utvecklande utvärdering är en fortlöpande process. Det är en dialog mellan

alla inblandade och bygger i hög grad på interaktion. Utvärderingen görs alltid i förhållande till målen. Det är synnerligen viktigt att målen är tydliga och lätta att identifiera och att man väljer dem tillsammans. Endast då kan alla bli delaktiga i det samtal som utvecklar verksamheten. I utvecklande utvärdering har målen en avgörande roll.

För utvärderingen behövs **mätinstrument** som man kan använda för att se om målen nåtts. I bästa fall styr målen allt arbete och med hjälp av konkreta, gemensamt uppställda mål och tydliga mätinstrument kan vi utvärdera konfirmandarbetet. På det här sättet kan man också under processens gång göra ändringar i verksamheten. Medan konfirmandernas roll framhävs i målformuleringen kommer medarbetarens yrkeskunskap fram när det är dags att konkretisera målen i form av tydliga mätinstrument.

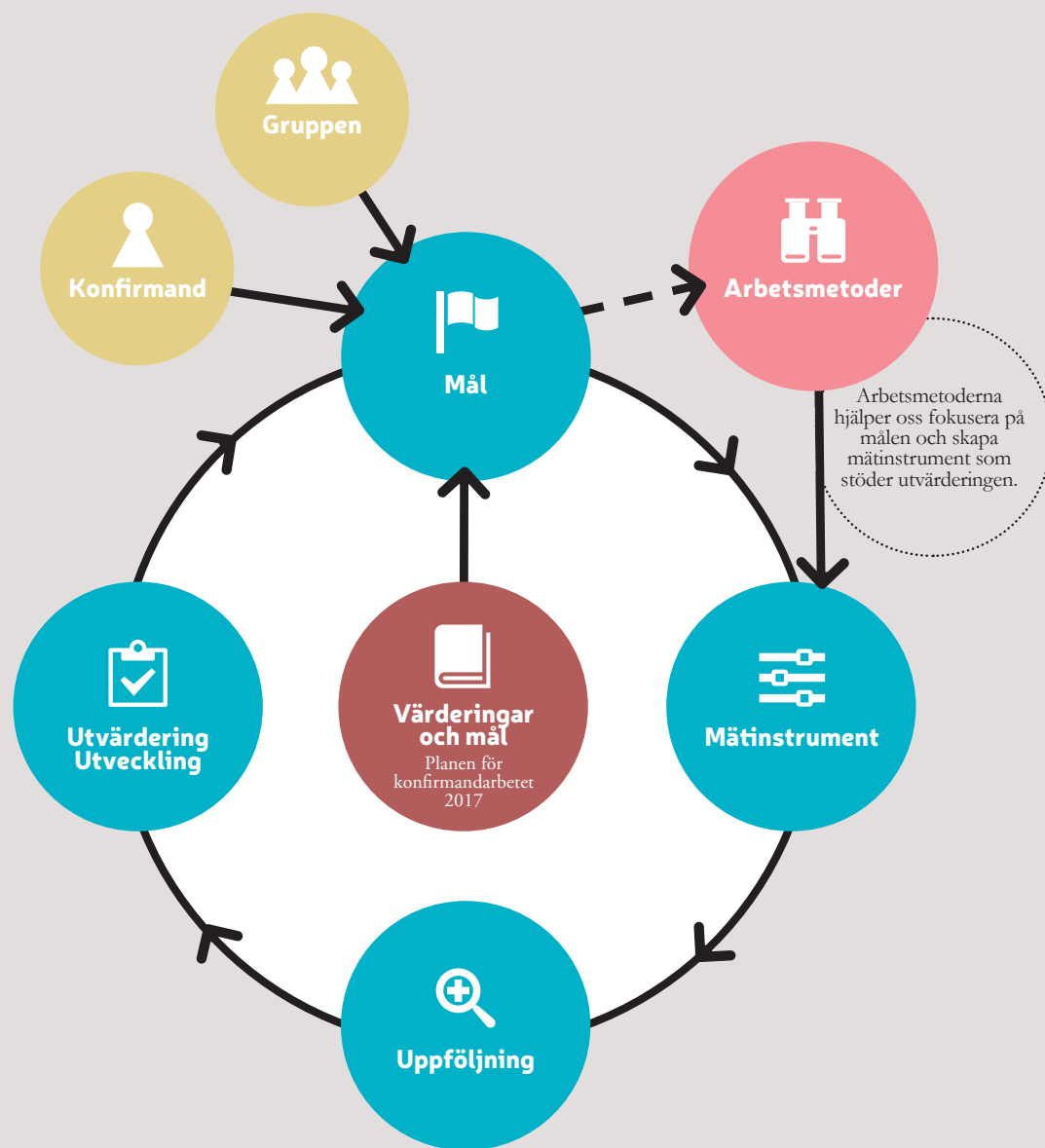
”

Hur ska vi utveckla vårt arbete så att vi kan nå vårt mål?

”

I utvecklande utvärdering har målen en avgörande roll.

Utvecklande utvärdering i konfirmandarbetet

”

Medarbetarens yrkeskunskap behövs för att konkretisera målen i form av tydliga mätinstrument.

Mål på olika nivå är inte lösryckta från varandra. I figuren på föregående sida blir det tydligt hur målen hänger ihop med varandra och hur man via mätinstrument, uppföljning och utvärdering kan utveckla konfirmandarbetet på församlingsnivå.

Mål på olika nivåer är viktiga

Det är helt klart att över tjugo konfirmander, 5–10 hjälpledare och flera vuxna ledare inte kan ha exakt samma mål. Hur förhåller de sig till exempel till målen i planen för konfirmandarbetet eller den lokala planen? Det finns också väldigt olika typer av mål: kunskapsmål, mål som gäller andlighet och sociala färdigheter, individuella mål och gruppens mål, konfirmandernas, ledarnas eller ledarteamets mål. Det är också värdefullt om konfirmanden kommer till församlingen utan att ha funderat på sina mål.

Men endast mål räcker inte. Som stöd behövs också de konkreta mätinstrument som gör det möjligt att utvärdera måluppfyllelsen. Ett mål kan till exempel vara att alla ska ha det bra under konfirmandtiden. Då är det bra att utmana gruppen att fundera över vad som behöver hända för att det här målet ska uppfyllas. Här har ledarna en viktig roll: med hjälp av bra mätinstrument synliggör vi förväntningarna på att målen ska uppfyllas.

Det är lättare att ställa sig bakom och engagera sig i konkret handling än i abstrakta mål. Det är också ledarens roll att söka broar mellan planen för konfirmandarbetet och de ungas egna mål. Ingendera kan ignoreras.

”De unga har rätt att delta i konfirmandundervisningen utan några särskilda egna mål. Delaktighet är inte endast att agera utan också att bara vara och att ta emot.

Ett stort under – Plan för konfirmandarbetet 2017

”

Det är också ledarens roll att söka broar mellan planen för konfirmandarbetet och de ungas egna mål.

Ledarnas roll i målformulering

Ledarteamet behöver diskutera insemellan vilka mål de har för konfirmandarbetet. När teamet har en tydlig vision om vad man strävar efter är det lättare att samla de unga och tillsammans med dem fundera på målen. Planen för konfirmandarbetet, den lokala planen och ledarteamets mål anger ramarna för det målarbete som görs tillsammans med de unga, men de får inte styra de ungas målsättning. De ungas röst ska på riktigt höras när man ställer upp målen.

Personliga mål öppnar vägen till delaktighet och gruppens mål styr det gemensamma arbetet. Den nationella och den lokala planen anger ramarna för församlingens övergripande mål för konfirmandarbetet.

Målen är kopplade till varandra

Syftet med att bearbeta målen är att olika slags mål ska kopplas ihop till en enda helhet. Det är bra om ledarna själva vågar formulera sina egna personliga mål och uttala dem. Exemplets makt är stor.

Man kan också bli tvungen att begränsa de gemensamma målen. Vanligtvis räknar man med att tre till fem mål är lämpliga. Fler mål än så har en splittande inverkan på gruppens arbete. Det

är också bra om målen är så täckande som möjligt. En grov indelning i andliga mål, kunskapsmål och sociala mål kan med fördel användas. För varje område räcker det med ett mål.

De andliga målen kan på ett naturligt sätt formuleras som en förmåga man vill uppnå: Vad behöver konfirmanderna veta och kunna för att sköta sitt andliga liv i vardagen? De sociala målen är nära kopplade till gruppdynamiken, atmosfären och interaktionen. Kunskapsmålen ger inblick i den kristna tron.

Kontinuerligt arbete

Det kan hända att mål på olika nivåer uppfylls innan konfirmandtiden är över. I så fall kan man formulera nya mål eller precisera de mål som redan finns. Man kan också precisera mätinstrumenten. Utvecklande utvärdering är en pågående process som bidrar till att synliggöra den gemensamma erfarenheten. Därför är det viktigt att planera in tid för utvärderingsarbetet.

Vart siktar utvärderingen?

När målen blir gemensamma för alla som deltar i konfirmandarbetet skapar det sammanhållning.

Samtidigt får de egna personliga målen en naturlig inramning. Konfirmanderna, hjälpledarna och ledarna

”

De ungas röst ska på riktigt höras när man ställer upp målen.

får möjlighet att utvärdera sitt eget handlande och det är också värdefullt. För konfirmandens del är det bra om utvärderingen fokuserar på något annat än kunskapsmålen.

De som ansvarar för församlingens konfirmandarbete får via utvärderingen värdefull information för den framtida utvecklingen.

Det viktigaste är ändå den enskilda konfirmanden, som genom konfirmandtiden får betydelsefulla och kanske unika upplevelser som kan ha långtgående verkningar.

År 2019 kommer konfirmanderna och hjälpledarna att få tillgång till en nationell självutvärderingsblankett som fylls i elektroniskt. Den information som samlas in via blanketten kan också utnyttjas lokalt.

ARBETSMETODER

I det här kapitlet presenterar vi olika arbetsmetoder som passar för olika skeden av konfirmandtiden. Det finns metoder som är avsedda för konfirmanderna, konfirmandgruppen, ledarteamet och församlingen.

Symbolerna visar vem metoden riktar sig till.

För en del av arbetsmetoderna finns det färdigt utarbetade material

Församlingen

Gruppen

Ledarna

Individen

Lärakännaformulär

En konfirmandgrupp består av individer. Till ledarnas uppgift hör att i början av konfirmandtiden lära känna konfirmanderna. Bland bilagorna finns ett lärakännaformulär som man kan använda vid den första träffen. Den kan användas som sådan eller man kan anpassa den genom att lägga till egna frågor eller stryka frågor som känns onödiga.

Den information man får via formuläret kan användas som utgångspunkt till exempel för planeringen av undervisningen. Med hjälp av formuläret får ledarna också veta vilka styrkor och mål konfirmanderna har. De här målen är preliminära och det finns skäl att senare precisera dem.

Namn:

Ålder:

Till min familj hör:

Mina hobbyer:

Jag är intresserad av:

Mina styrkor:

Jag tycker inte om:

Från den här konfirmandgruppen känner jag:

Jag valde att gå i skriftskolan för att:

Av konfirmandtiden förväntar jag mig:

Jag tycker att skriftskolan är lyckad om:

Det här tänker jag själv göra för att det ska lyckas:

Mitt eget mål för konfirmandtiden:

Jag lär mig bäst genom att:

Det här vill jag ännu säga till ledarna i förtroende:

Till hela gruppen vill jag säga:

”

Till ledarnas uppgift hör att i början av konfirmandtiden lära känna konfirmanderna.

Utvärdering av målen för konfirmandarbetet

nnan konfirmandgruppen möts träffas ledarna. För att arbetet ska löpa smidigt är det viktigt att man gör upp tidsscheman och fördelar ansvaret. En välplanerad struktur gör det också lättare för konfirmanderna att komma med. Ledarteamet behöver sinsemellan fundera på sina egna mål och på de faktorer som kan underlätta eller förhindra att målen uppnås. Ledarnas mål får inte styra de ungas egna mål eller konfirmandgruppens mål. I det här första skedet av målsättningsarbetet skapar man den grund som de gemensamma målen ska byggas på. Det är ändå bra om ledarna diskuterar sina egna mål och utgångspunkter.

Arbetet görs stegvis:

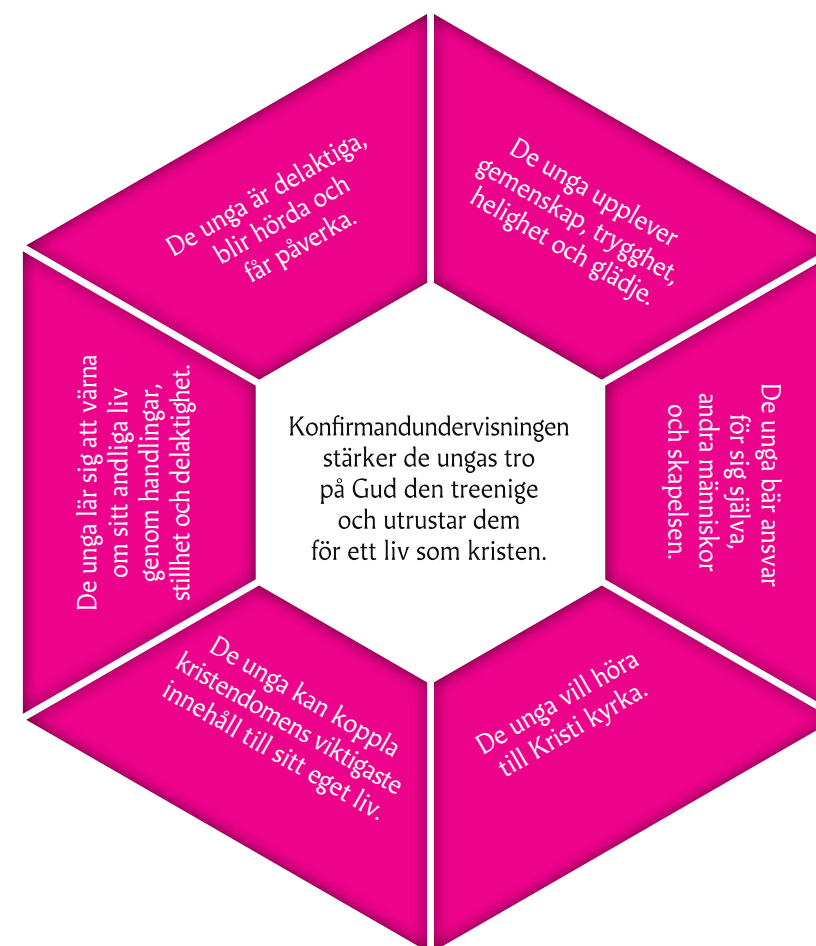
1. Ledarteamet funderar igenom sina egna mål
2. Ledarteamets och konfirmandgruppens mål diskuteras
3. En utvärdering görs utifrån målen

Den utvecklande utvärderingen fortsätter genom hela konfirmandtiden.

FIGUR

Målen för konfirmandarbetet. Ett stort under – Plan för konfirmandarbetet 2017

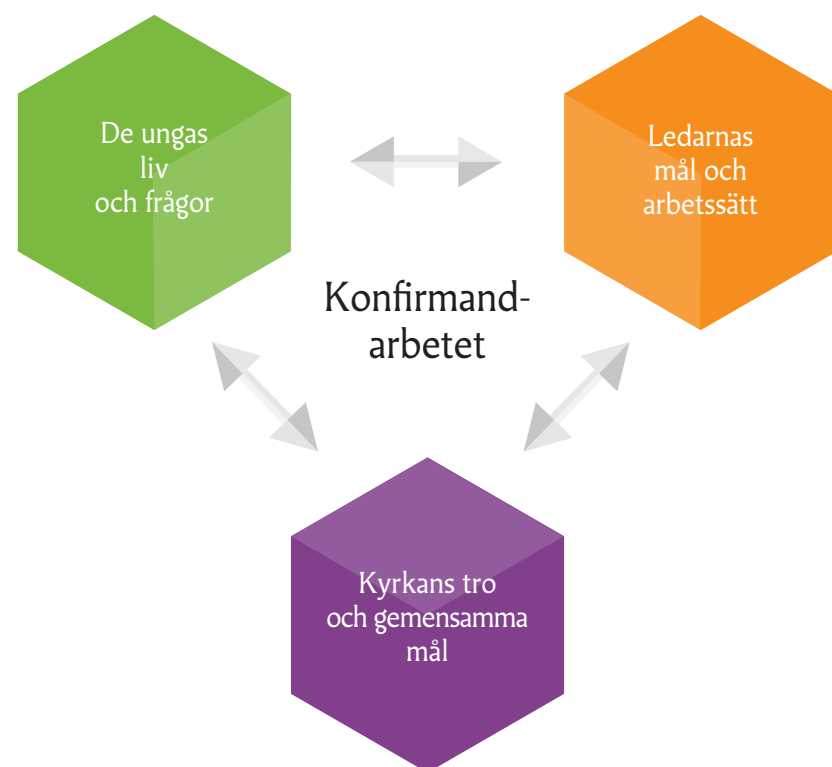

Vid teamets första träff lyfter vi fram utgångspunkterna. I arbetet beaktas målen i planen för konfirmandarbetet 2017, årets prioriteringar i den lokala planen och gruppens eventuella särdrag.

Samtidigt funderar vi på hur det går att

mäta att vi nått målen. Ett mål kan till exempel vara att alla konfirmander ska känna sig trygga. Som stöd för utvärderingen skapar vi mätinstrument som mäter huruvida det målet uppfylls. Tankarna skrivs ner på den blankett i bilagan som utarbetats för det här skedet.

FIGUR
Konfirmandarbetet. Ett stort under – Plan för konfirmandarbetet 2017

Senare får konfirmanderna möjlighet att formulera sina egna mål som individer och som grupp. Också för det arbetet finns det material bland bilagorna. Alla målnivåer påverkar konfirmandarbetet. Ledarteamets arbete utgör grunden för den fortsatta processen.

Del två används när man utvärderar målen före intensivperioden. Den kan också fyllas i på nytt någon gång i början av intensivperioden.

På den blanketten fyller man i de preciserade mål som man har kommit överens om med konfirmandgruppen.

Den tredje delen av blanketten är avsedd för utvärdering. Vad fungerar? Vad fungerar inte? Nådde vi våra mål? Hur beaktar vi våra iakttagelser i utvecklingen av församlingens konfirmandarbete?

Blanketten för det här arbetet finns bland bilagorna i en version som kan skrivas ut eller bearbetas.

Teamets första träff

DEL 1 Fylls i före intensivperioden

Till ledarteamet hör (under hela/en del av perioden):

Ledarteamets styrkor:

Ledarteamets utvecklingsbehov:

Konfirmandgruppens eventuella särdrag (t.ex. behov av stöd för lärandet, sociala utmaningar, gruppstorlek...):

De centrala målen i den lokala planen/genomförandeplanen för den här perioden:

Gemensamma utvärderbara mål som ledarteamet har ställt upp för den här konfirmandgruppen

Mål 1:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Mål 2:

Hur vet vi att vi har nått målet?

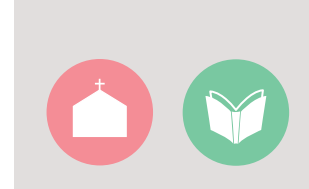
Mål 3:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Målen utvärderas under/efter konfirmandtiden på följande sätt:

”

Konfirmanderna får formulera sina egna mål som individer och som grupp.

DEL 2 Fylls i före intensivperioden

Hur har målen för konfirmandgruppen förändrats? Vilka mål har valts tillsammans med de unga? De här målen används för utvärdering under och i slutet av konfirmandperioden.

Mål 1:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Mål 2:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Mål 3:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Vad kan vi göra eller vilket arbetssätt behöver vi ändra för att nå målen?

Hur beaktar vi konfirmandgruppens särdrag? *(Beaktande av informationen från läraformuläret och annat arbete med målen tillsammans med gruppen)*

DEL 3 Efter konfirmandtiden

Mål 1:

Nådde vi målet?

Mål 2:

Nådde vi målet?

Mål 3:

Nådde vi målet?

Vad hjälpte oss att nå målet? Vad hindrade oss?

Hur samlades informationen om måluppfyllelsen in och hur utvärderades den under konfirmandtiden?

Vilka är de viktigaste iakttagelserna som vi tar med oss till arbetet med att utveckla församlingens konfirmandarbete?

Ledarnas egna utvecklingsbehov?

Skattkarta

Skattkartan är en metod för övergripande utvärdering och utveckling av församlingens konfirmandarbete. Utvärderingen byggs upp kring de mål och mätinstrument som man tillsammans har definierat i församlingen. Arbetet grundar sig på målen i *Ett stort under – Plan för konfirmandarbetet 2017*. Gå gärna igenom de målen tillsammans i ledarteamet. För varje år ställer man upp egna mål för konfirmandarbetet.

1. Kartlägga målen

Det gemensamma målet eller de gemensamma målen skapas stegvis:

- Tillsammans med de unga funderar vi på vad som är det allra viktigaste under konfirmandtiden. Naturliga ställen för det här är hjälpledarutbildningen, ungdomskvällar eller läger. Vad är det bra att lära sig under konfirmandtiden? Hurdana andra mål behövs utöver dem som handlar om vad man ska lära sig?
- Samma frågor behandlas i ledarteamet.

2. Formulera mål

När konfirmanderna och ledarna har fått säga vad de tänker fortsätter arbetet till exempel under ledning av den medarbetare som ansvarar för konfirmandundervisningen. Konfirmandgruppen eller en arbetsgrupp som tillsatts för ändamålet lyfter ur de önskemål som har kommit fram upp tre viktiga skatter som är målet för församlingens konfirmandarbete. De här målen tas ännu upp gemensamt, så att man kan diskutera, precisera och justera dem.

3. Skapa mätinstrument för måluppfyllelsen, för hur vi ska nå fram till skatterna

Nu har de gemensamma skatterna, dvs. målen, för församlingens konfirmandarbete definierats. Nästa steg blir att välja startpunkter, dvs. mätinstrument som ska användas för att utvärdera om man nått målen. För att göra mätinstrumenten lättfattliga kan man formulera dem som frågor.

Tillsammans med de unga funderar vi på vad som är det allra viktigaste under konfirmandtiden.

EXEMPEL

Ett av målen, en av skatterna är "De unga har satt sina spår i församlingens gudstjänstliv". Som mätinstrument att basera utvärderingen på används fyra utgångspunkter/frågor:

- 1) Hur ska församlingens gudstjänstliv se ut för att målet ska kunna nås?
- 2) Hur möjliggör ungdomsverksamheten att målet kan uppnås?
- 3) Hur stöder hjälpleदारverksamheten måluppfyllelsen?
- 4) Hur kan konfirmandgrupperna uppleva delaktighet i församlingens gudstjänstliv?

Varje fråga kompletteras med preciserande uppföljningsfrågor. Preciserande frågor till "Hur ska församlingens gudstjänstliv se ut för att målet ska kunna nås?" kan till exempel vara: Vilka uppgifter finns det för de unga i församlingens gudstjänster? Hur bedömer de unga själva sitt deltagande i församlingens gudstjänstliv? Hur lätt är det att förstå vad som sägs i gudstjänsterna? Vad finns det som hindrar ungas deltagande i församlingens gudstjänster?

Nästa sida

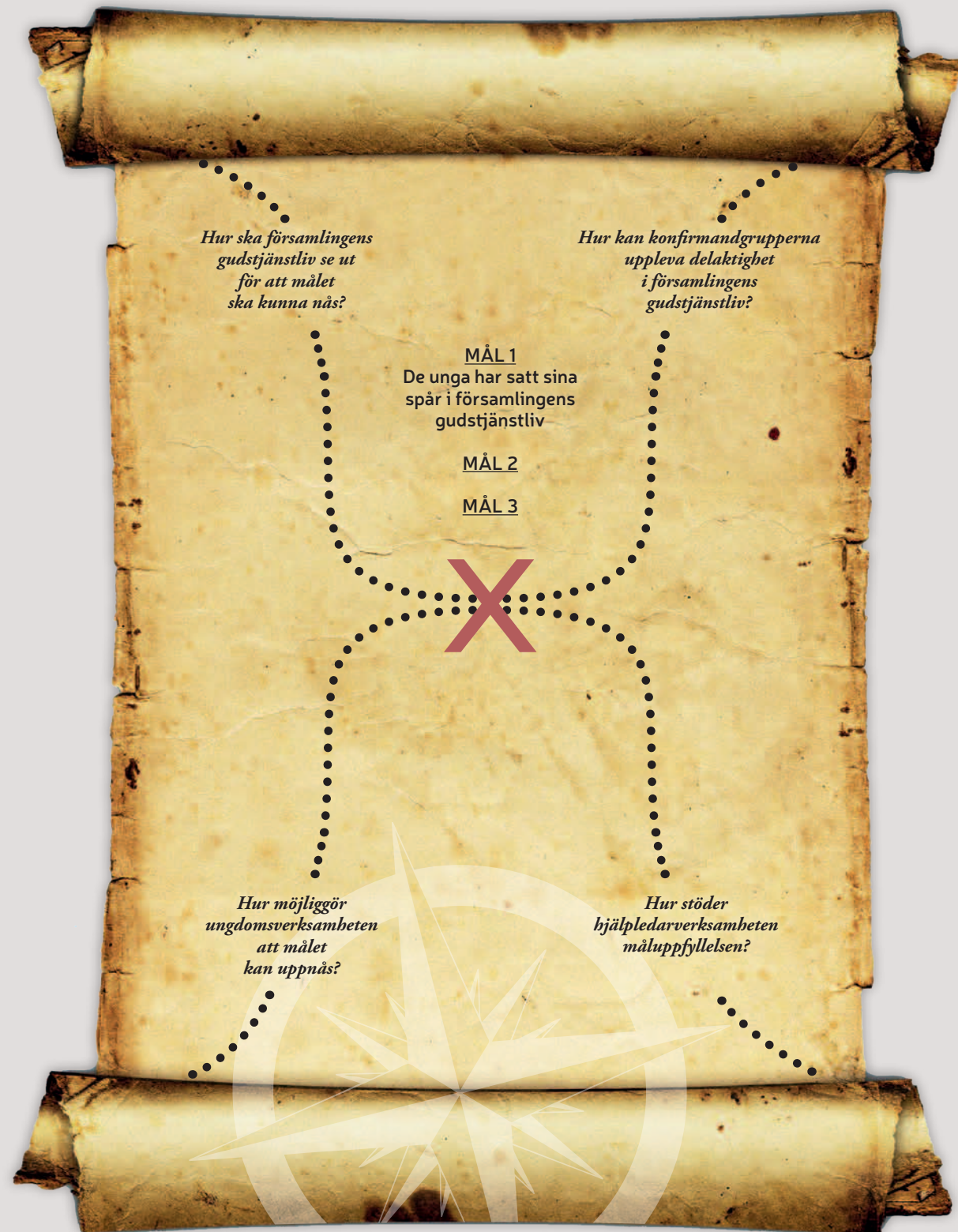
Skattkartan som visar målen och mätinstrumenten för utvärdering av församlingens konfirmandarbete kan till exempel se ut så här:

4. Utvärdering och slutsatser

Slututvärderingen av skattkartan görs när konfirmandundervisningen är över. Information för utvärderingen samlas in kontinuerligt under hela konfirmandprocessen, ända från början, på det sätt man kommit överens om. Informationen hjälper medarbetarna utveckla församlingens konfirmandarbete. För arbetet med skattkartan kan man samla information till exempel genom arbetsmetoden **Utvärdering av målen för konfirmandarbetet** eller på något annat sätt man tillsammans väljer.

I samband med slututvärdering sammanfattar man vad som gick bra och vad som behöver förbättras och ställer det i relation till målen. När man tillsammans ställer upp konkreta mål och skapar mätinstrument för att utvärdera dem har man de bästa förutsättningarna för att lyckas med Skattkartan.

Iakttagelserna från utvärderingen används för att utveckla det framtida konfirmandarbetet.

Målskogen

Utvecklande utvärdering är inte något som bara ledarna gör. Syftet med den här arbetsmetoden är att bearbeta 1–3 av gruppens mål och tillsammans fundera över hurdana mätinstrument som kan användas för att utvärdera varje mål. Arbetet kan delas upp på flera träffar om ledarna i lugn och ro vill ta in de ungas tankar.

Arbetsmetoden stöder konfirmandernas och hjälpledarnas deltagande. Det är lättare att ställa sig bakom mål som man själv har varit med om att ta fram och formulera. De mål man kommer fram till på det här sättet kompletterar de mål som finns i *Ett stort under – Plan för konfirmandarbetet 2017* och i den lokala planen.

Material för arbetet finns bland bilagorna.

Det är lättare att ställa sig bakom mål som man själv har varit med om att ta fram och formulera.

Formulera mål

Först får de unga – både konfirmanderna och hjälpledarna – enskilt fundera på följande frågor:

- **Vad kan konfirmandtiden ge mig?**
- **Vad är det bästa skriftskolan kunde bidra med i mitt liv?**

De unga skriver ner sina tankar på bladen i ett träd, en tanke per blad. Ledaren samlar in bladen, blandar om dem och läser högt för alla vad som står på bladen. Om det är möjligt delas bladen upp per tema, till exempel socialt tema, kunskapsstema och andligt tema.

Om det är ett eller flera teman som återkommer går man vidare genom att tillsammans med gruppen fundera hur man kan formulera det som ett gemensamt tema. Man kan utmana de unga att själva fundera ut lämpliga mål utifrån temat eller ledaren kan med hjälp av frågor och förslag hjälpa gruppen att skapa ett tema. Om det till exempel är många som har skrivit ”nya kompisar” på sitt blad kan ledaren föreslå att ett mål blir att lära känna nya människor. När man har kommit fram till ett gemensamt mål skrivs det in på trädets stam.

”

Vad förändras om målen uppnås?

Skapa mätinstrument

Därefter funderar man tillsammans på vilka faktorer som bidrar till att målet nås. Man kan ta hjälp av följande frågor: Vilka konkreta steg hjälper oss att nå målet? Till exempel behöver man vara fördomsfri och ta kontakt med andra om man ska lära känna nya människor. Det är bra om en stor del är mycket konkreta saker som de unga själva kommer på. Ledaren kan förtydliga tankegångarna med hjälp av frågor. Till sist skrivs tankarna ner på trädstammen.

Nästa steg, till exempel följande gång man möts, är att fundera över vad som förändras för gruppen eller en enskild gruppmedlem om målen nås. De här sakerna skriver man in i trädets bladverk och de fungerar som mätinstrument vid utvärderingen. Till exempel kan man genom att lära känna nya människor få nya vänner eller bästisar, ingen behöver vara ensam, det är roligt att vara tillsammans osv.

Om gruppen har lyft fram flera olika mål gör man ett eget träd för varje mål. Träden placeras på en synlig plats. Till sist kan man klistra upp de blad i trädets som de unga skrev i början av arbetsuppgiften. De påminner om de individuella önskemålen och förväntningarna.

”

I sin egen frukt skriver varje deltagare vad konfirmandtiden gett dem.

Utvärdering

Under intensivperioden, till exempel när man kommit halvvägs, och i slutet av konfirmandtiden går man genom målskogen. Gruppen kan diskutera målen till exempel med hjälp av följande frågor:

- Har vi redan nått något av målen? Behöver vi nya mål?
- Är gruppen på väg mot att uppnå målen?
- Vad har det möjligen dykt upp för hinder eller fördröjningar?
- Vill vi komplettera rotsystemet med metoder som kan hjälpa oss nå målet?

I slutet av konfirmandtiden gör man ännu ett sista besök i målskogen. De unga speglar alla gemensamt uppställda mål mot sin egen upplevelse av konfirmandtiden. Sedan kan var och en i sin egen frukt skriv vad den här tiden har gett dem. Frukterna kan fästas på trädens grenar och man kan titta på dem tillsammans.

Vår konfirmandgrupp

I den här arbetsmetoden definierar man målen tillsammans med konfirmandgruppen utgående från Ett stort under – Plan för konfirmandarbetet 2017. I arbetet deltar konfirmanderna, hjälpledarna, andra frivilliga och ledarna. Det är bra att arbeta med målen när gruppen har träffats några gånger och alla har fått en första uppfattning om vad det handlar om. Tre till fem mål är ett lämpligt antal. Det är viktigt att man inte bara bestämmer målen tillsammans utan också mätinstrumenten för utvärderingen.

Målen utvärderas när man kommit halvvägs i intensivperioden. Då kan man också komma överens om att precisera eller komplettera dem. Placera målen på en synlig plats i gemensamma utrymmen, så är det lättare att återkomma till dem. I slutet av konfirmandtiden utvärderar man tillsammans hur väl man nått målen.

ARBETET ÄR UPPDELAT I FYRA STEG

1

samla in
individuella mål

2

formulera
mål

3

skapa
mätinstrument

4

utvärdera
måluppfyllelsen

1. Kartlägg individuella mål

Gruppen delas in i smågrupper om 4–5 personer. Först samlar man tankar att utgå från i målarbetet. Som funderingshjälp kan man ställa frågan: **Hurdana mål vill ni ställa upp för vår konfirmandgrupp?** I svaren på en sådan fråga framträder ofta ett socialt perspektiv, som är bekant för de unga. Därför kan man i en del grupper också ställa en annan fråga: **Vad vill ni lära er under konfirmandtiden?** En sådan fråga styr tankarna mera mot kunskaper och färdigheter.

Svaren sammanställs till exempel med hjälp av en elektronisk plattform. Fördelen med en e-plattform är att alla kan besvara frågan anonymt och alla kan se svaren genast.

2. Formulera mål

Nästa steg är att ledarna gör en sammanställning av svaren och sedan ställer preciserande frågor som leder till den egentliga målformuleringen.

Exempel ”Många av er svarade att ni vill trivas i skriftskolan. Skulle målet kunna vara att vi har en bra gruppanda?” Ledarna tänker på förhand ut några viktiga helheter som det vore bra att få med i målen.

Beroende på atmosfären i gruppen kan man antingen fundera över målen tillsammans i hela gruppen eller arbeta i smågrupper. Varje smågrupp kan bearbeta sina egna mål. När alla grupper har fått formulera sina mål kan man diskutera dem tillsammans och vid behov redigera dem.

”

*Det är viktigt
att man inte bara bestämmer målen
tillsammans utan också mätinstrumenten
för utvärderingen.*

”

*Fördelen med en e-plattform
är att alla kan besvara
frågan anonymt och alla kan
se svaren genast.*

3. Skapa mätinstrument

När gruppen har formulerat målen tillsammans går man vidare till att ta fram mätinstrument som kan användas för att utvärdera huruvida målen uppfylls. Den primära frågan är: **Hur ska vi göra för att nå målen?** Mätinstrumenten ska bestämmas utgående från diskussionerna i gruppen, så att alla vet hur arbetet kommer att utvärderas. Ledarnas uppgift är att konkretisera målen så att de är lätta att förstå.

Exempel Mål 1: En bra gruppanda.

För definition av mätinstrumenten kan man ställa den här typen av frågor:

- Hurdan ska stämningen vara för att målet ska uppfyllas?
- Vad behöver vi tänka på för att målet ska kunna nås?
- Hur märker vi att gruppandan är bra?
- Vilket är vars och ens ansvar för att målet nås?
- Hur ska man göra om man märker att man själv eller någon annan inte har det bra i gruppen?

Genom att svara på frågor som strukturerar upp målen kan man skapa mätinstrument för utvärderingen. Målen kan utvärderas till exempel med följande mätinstrument:

Mätinstrument 1

Alla utvärderar enskilt inom en överenskommen skala om det är bra gruppanda i konfirmandgruppen. Mätinstrumentet kan bestå av smileys, en sifferskala, färger osv.

Mätinstrument 2

I smågrupper diskuterar och sammanfattar man vad som hittills under konfirmandtiden har gjorts för att skapa en god anda.

”

Ledarnas uppgift är att konkretisera målen så att de är lätta att förstå.

4. Utvärdera måluppfyllelsen och planera hur man går vidare

Måluppfyllelsen utvärderas genom att man speglar de gemensamma målen mot mätinstrumenten både halvvägs och i slutet av intensivperioden. Efter halvtidsutvärderingen kommer man överens om hur man går vidare. Följande frågor kan ställas när man tillsammans ska komma överens om fortsättningen:

- Behöver vi ändra eller precisera målet/målen?
- Vad kan vi göra annorlunda?
- Vilka konkreta åtgärder behövs för att vi ska nå målet/målen?

Vid slututvärderingen kan man fundera på om målen nåddes. De här frågorna kan hjälpa gruppen utvärdera konfirmandtiden:

- Vad gav vår gemensamma konfirmandtid?
- Varför misslyckades vi med att nå något av målen?
- Vad kan vi ändå lära oss av det?

Lågtröskelmetoder

Det finns många sätt att få en uppfattning om vad som händer i konfirmandgruppen. Också de här snabba rekognoseringarna fyller sin funktion! De kan hjälpa ledarna få en bild av den allmänna stämningen i gruppen. Ofta väljer man en metod som används dagligen under intensivperioden.

Med lågtröskelmetoder kan det ibland vara svårt att få grepp om vad olika stämningar beror på. Det är ändå bra att också använda metoder som ger individerna möjlighet att dela sin egen personliga upplevelse, för gruppen består alltid av individer. Saker som blivit oklara kan man kolla upp enskilt eller i grupp.

Gruppen består alltid av individer.

Även till det här sättet att arbeta kan man koppla enskilda mål som kan utvärderas. Då kan vi också tillsammans upptäcka saker som behöver uppmärksammas men inte har kunnat förutses. En del av responsen kan bra vara anonym, för det är inte lätt för alla att komma fram med sina tankar. Bland annat e-plattformar gör det möjligt att samla in tankar anonymt. Ledarna behöver på förhand planera vilka e-plattformar som ska användas.

Studiedagbok

Studiedagboken är en väletablerad form för att följa upp vad som sker i gruppen. Det lönar sig att noga tänka igenom frågorna: frågor som speglar det man gjort mot de gemensamma målen ger mera än en allmän fråga i stil med "vad lärde du dig idag?" På det sättet kan studiedagboken i bästa fall fungera som utvärdering av konfirmandens egna mål och inte bara som verktyg för att följa upp lärandet.

Färgkort

Var och en väljer ett kort i en färg som beskriver stämningen just då. Om man vill kan man med några ord berätta varför man valde just den färgen.

Trafikljus

Ett stort trafikmärke av papper eller kartong läggs upp på väggen. På pappret får man skriva ner sina känslor. Om man är sur eller arg skriver man på det röda, det som varit ok under dagen skrivs på det gula och det som varit speciellt bra skrivs på det gröna.

Dagens smiley

Konfirmanderna väljer en smiley som passar dagens upplevelse och ritlar den till exempel i sin studiedagbok eller skickar den till e-plattformen.

Väderrapport

Var och en i gruppen får turvis berätta vilken typ av väder som beskriver den känsla man har.

Morgonrapport och målet för dagen

På morgonen kan man göra en snabb omgång och höra hur var och en har det. Här kan man också ta in enskilda delmål genom att be konfirmanderna välja ett mål för dagen. Målen kan också samlas in via en e-plattform.

Godnattrunda

På kvällen när det är dags att lägga sig kan man gå in i varje rum och fråga hur dagen har varit. Här kan man också återkomma till de mål som ställdes upp på morgonen, och ledaren kan fråga om målen nåddes.

Min konfirmandberättelse

Min konfirmandberättelse är en metod som fokuserar på individuell utvärdering. Konfirmanderna, hjälpledarna och ledarna ställer upp sina egna mål och utvärderar dem självständigt. Målen kan preciseras, ändras eller kompletteras under konfirmandtiden. En utvärdering där arbetet speglas mot de uppställda målen görs 3–4 gånger under hela konfirmandtiden.

1. I början av konfirmandtiden formulerar alla 3–5 egna mål. Arbeta gärna med målen i det skede då gruppen har träffats några gånger och konfirmanderna har fått en första uppfattning om vad det handlar om och vad de kan förvänta sig.

2. Den första utvärderingen görs precis innan intensivperioden börjar, till exempel när gruppen möts. I det här skedet kan man precisera, ändra och komplettera sina mål utgående från de nya erfarenheterna.

3. Under intensivperiodens gång utvärderas målen 2–3 gånger. Också i det här skedet kan målen justeras eller kompletteras.

4. I slutet av intensivperioden görs en slututvärdering. Om konfirmandgruppen ännu träffas efter intensivperioden kan slututvärderingen göras vid den sista träffen före konfirmationen.

Utvärderingen kan göras till exempel som video eller studiedagbok. Ledarna kan avgränsa metoderna för utvärderingen. Det är emellertid viktigt att alla får välja den metod de känner sig mest bekväma med bland de metoder som erbjuds.

ARBETET ÄR UPPDELAT I FYRA STEG

1

samlar in
individuella mål

2

formulera mål

3

skapa mätinstrument

4

utvärdera måluppfyllelsen

Man kan också ge konfirmanderna frågor som stöd för utvärderingen. Vad gjorde det möjligt att nå målen? Vad hindrade att målen nåddes? Hur kommer det att märkas i mitt liv i framtiden att målen nåddes? Hur känns det nu, när målet nåtts/inte nåtts?

Utvärderingsmetoden

Min konfirmandberättelse kan man också använda för att berätta gruppens gemensamma historia. Då varje deltagare har ställt upp sina egna mål inkluderar man i den gemensamma berättelsen de mål som man vill dela med hela gruppen. Den gemensamma berättelsen finns framlagd under hela konfirmandperioden.

Kreativa metoder

Stillbilder

Stillbilder är en aktiv metod för utvecklande utvärdering. Genom bilderna tittar man på det som redan hänt och det gruppen gjort i förhållande till målen. Arbetet görs under intensivperioden. Konfirmandgruppen kan följa upp hur målen nåtts och tillsammans fundera på om man ännu borde ändra på något så att de kan nås.

Man kan till exempel i hjälpledargruppen i pantomimform göra en serie på tre stillbilder av hur målen har uppnåtts. Gruppen får först i uppgift att återkalla vilka de gemensamma målen är. Den första bilden avspeglar stämningen i början av konfirmandtiden. Den andra bilden avspeglar nuläget. Den tredje bilden beskriver slutskedet av konfirmandtiden. Gruppen väljer också ut en ledare, till exempel en hjälpledare, som berättar vad bilderna föreställer.

Bilderna visas för hela gruppen. Tillsammans kan man diskutera bilderna till exempel med hjälp av följande frågor: *Vad har förändrats? Har vi nått de gemensamma målen? Hur kan vi göra för att nå de gemensamma målen?* Det är bra att påminna gruppen om att även om bilderna avviker från målet kan alla genom sina egna val bidra till att målen nås.

Observera att ingen behöver tala under arbetets gång när man arbetar med stillbilder. Uppmuntra konfirmanderna att frimodigt delta i bilderna och påminn dem om att var och en får välja sin roll.

Stillbilderna kan också utgöra utgångspunkten för improvisationer, som startar med frågan ”vad händer efter det här?”. Då blir personerna i bilden skådespelare som börjar improvisera kring vad som händer efter bildögonblicket. Ledaren bestämmer när improvisationen avslutas. Det här arbetssättet är det bäst att komma överens om på förhand.

Fri presentation

Det här arbetssättet kan göras mycket kort, men kan också utföras som ett längre pass om man vill. Först återkallar man de gemensamma målen i minnet. Målen presenteras synligt till exempel på väggen.

Om målet till exempel är *”alla känner sig trygga”*, gör en liten grupp på 4–5 personer en presentation för hela gruppen. Grupperna kan göra sina presentationer om samma mål eller om olika mål. Presentationen kan göras som en berättelse, rörlig staty, video, sång eller vad som helst, bara den behandlar gruppens mål.

” Presentationen kan göras som en berättelse, rörlig staty, video eller sång.

”

Vad kan var och en göra för att målet ska nås?

Efter varje presentation diskuterar vi hur det här målet kan nås och hur långt gruppen tycker att vi har kommit hittills. Det är kanske lättast att diskutera i par eller i smågrupper. Paret eller smågrupperna skriver till exempel på post-it-lappar eller i e-plattformen hur målet kan nås. Tankarna samlas på ett tydligt sätt under respektive mål. Den ledare som leder arbetet utmanar gruppen att fundera över vad var och en kan göra för att målen ska nås.

Om man vill går det att spinna vidare. De tankar som uppstått kan användas som grund för teckningar som man sedan presenterar i grupperna. I det fortsatta arbetet fokuserar grupperna på de val och handlingar som behövs för att man ska nå målet.

Hela arbetsmomentet kan göras så att hjälpledarna förbereder den första presentationen och alla sedan deltar i diskussionen och det eventuella fortsatta arbetet.

Kamerapenna

Namnet på den här uppgiften kommer från en filmpedagogisk metod. Syftet med uppgiften är att använda filmning för att uttrycka tankar, inte på det traditionella sättet för att berätta en historia. Uppgiften utförs som pararbete. Det krävs att ledarna går igenom de gemensamma reglerna och ser till att de följs. När uppgiften är klar raderas videorna av säkerhetsskäl från apparaternas minne.

Uppgiften inleds med att man bildar par och fyrklövrar. Fyrklöver betyder att två par bildar en grupp. Varje par gör två videor så, att de turvis regisserar och filmar.

Paret väljer ett av konfirmandgruppens gemensamma mål som tema. Den ena av parets videor ska handla om vad målet är och den andra

”

Syftet med uppgiften är att använda film för att uttrycka tankar.

om hur man når målet. Först regisserar den ena i paret videon medan den andra filmar med sin mobiltelefon. Efter den första videon byter man uppgifter. Videorna ska vara cirka en minut långa och man får inte använda tal. Videorna ska helst göras i en enda tagning. Personer ska inte gå att känna igen på videorna.

Man tittar på videorna med fyrklöver. Alla ser alltså fyra videor.

Därefter diskuterar fyrklövern de tankar som videorna väcker. Iakttagelserna kan skrivas ner så att man kan berätta dem för hela gruppen.

Stödfrågor för paret: **Hur var det att göra videorna? Hurdana iakttagelser gjorde ni i videorna? Fanns det något som överraskade i videorna?**

Till sist diskuterar man med hela gruppen hur de gemensamma målen ska nås. Stödfrågor för gruppdiskussionen: **Har gruppen gjort likartade iakttagelser? Är gruppen fortfarande på väg mot målet? Vad beror det på om man har gjort väldigt olika iakttagelser?**

Mera information om metoden finns (på finska) på adressen www.kamerakyna.fi

Vem är du?

Namn: _____

Ålder: _____

Till min familj hör: _____
_____

Mina hobbyer: _____
_____

Jag är intresserad av: _____
_____

Mina styrkor: _____
_____

Jag tycker inte om: _____
_____

Från den här
konfirmandgruppen
känner jag: _____
_____

Jag valde att gå
i skriftskola för att: _____
_____

Av konfirmandtiden
förväntar jag mig: _____
_____

Jag tycker att skriftskolan
är lyckad om: _____
_____

Det här tänker
jag själv göra för att det
ska lyckas: _____
_____

Mitt eget mål för
konfirmandtiden: _____
_____

Jag lär mig bäst
genom att: _____
_____

Det här vill jag ännu säga
till ledarna i förtroende: _____
_____

Till hela gruppen
vill jag säga: _____
_____

Mitt namn får...
för hela gruppen.
Ringa in det alternativ
du väljer

synas

inte visas

Teamets första träff

DEL 1 fylls i före intensivperioden

Till ledarteamet hör (under hela/en del av perioden):

Ledarteamet styrkor:

Ledarteamets utvecklingsbehov:

Konfirmandgruppens eventuella särdrag
(t.ex. behov av stöd för lärandet, sociala utmaningar, gruppstorlek...):

De centrala målen i den lokala planen/genomförandeplanen
för den här perioden:

De gemensamma utvärderbara mål som ledarteamet har ställt upp för den här konfirmandgruppen

Mål 1:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Mål 2:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Mål 3:

Hur vet vi att vi har nått målet?

Målen utvärderas under/efter konfirmandtiden på följande sätt:

DEL 2 fylls i före intensivperioden

Hur har målen för konfirmandarbetet förändrats? Vilka mål har valts tillsammans med de unga? De här målen används för utvärdering under och i slutet av konfirmandtiden.

Mål 1

Hur vet vi att vi har nått målet?

Mål 2

Hur vet vi att vi har nått målet?

Mål 3

Hur vet vi att vi har nått målet?

Vad kan vi göra eller vilket arbetssätt behöver vi ändra för att nå målen?

Hur beaktar vi konfirmandgruppens särdrag?
(Beaktande av informationen från lära-känna-formuläret
och annat arbete med målen tillsammans med gruppen)

DEL 3 efter konfirmandtiden

Mål 1:

Nådde vi målet?

Mål 2:

Nådde vi målet?

Mål 3:

Nådde vi målet?

Vad hjälpte oss att nå målet? Vad hindrade oss?

Hur samlades informationen om måluppfyllelsen in och hur utvärderades den under konfirmandtiden?

Vilka är de viktigaste iakttagelserna som vi tar med oss till arbetet med att utveckla församlingens konfirmandarbete?

Ledarnas egna utvecklingsbehov?

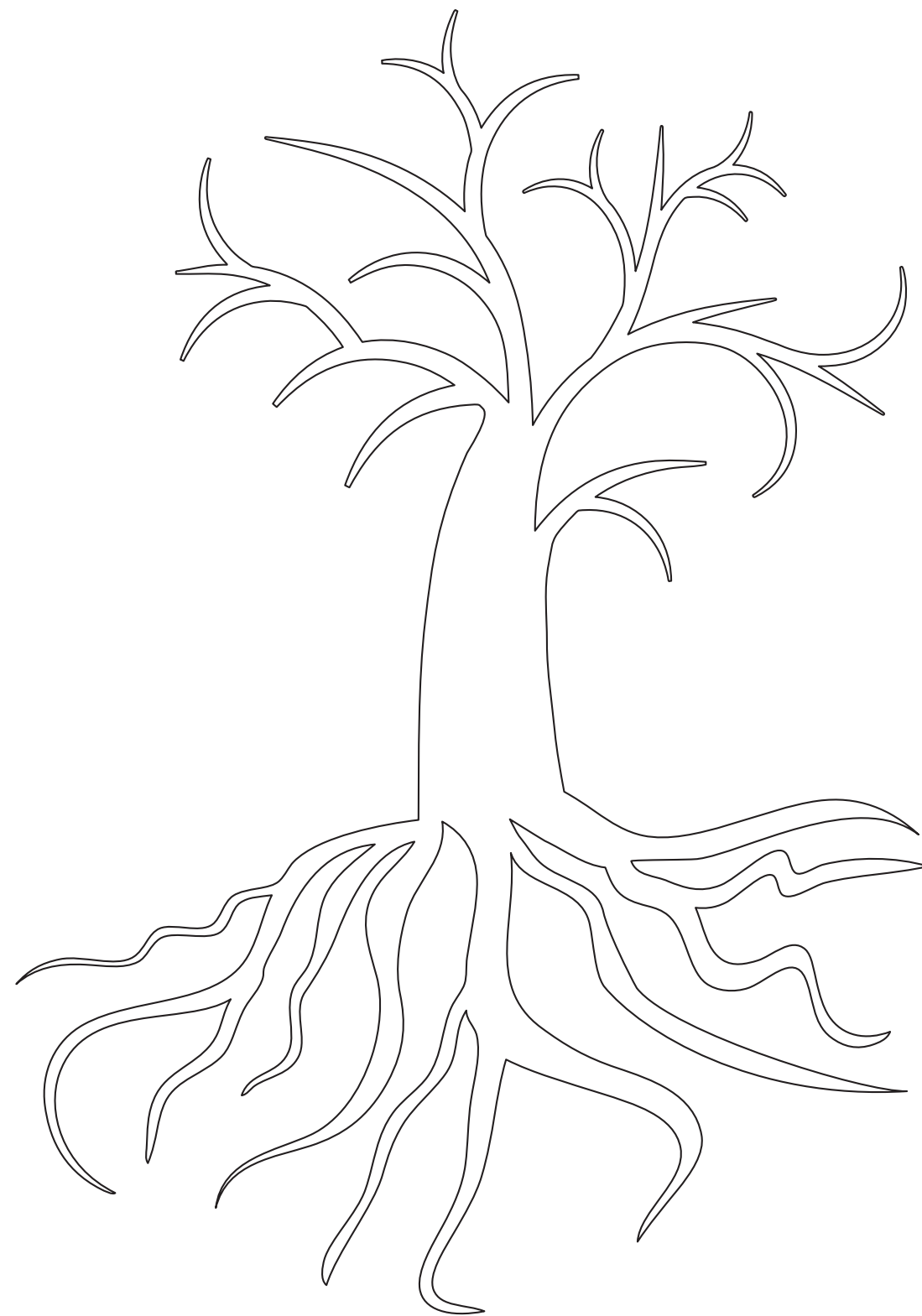

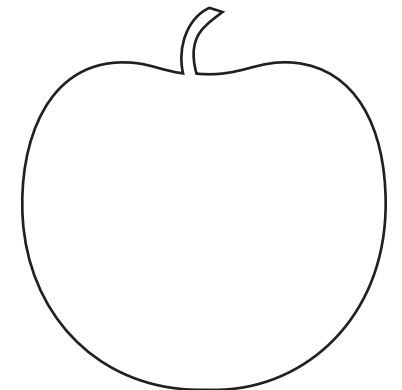
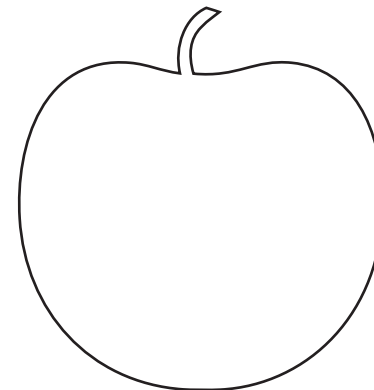
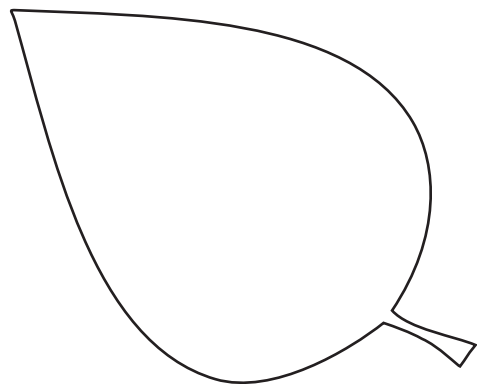
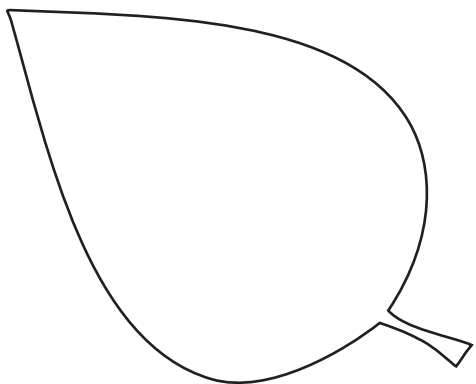
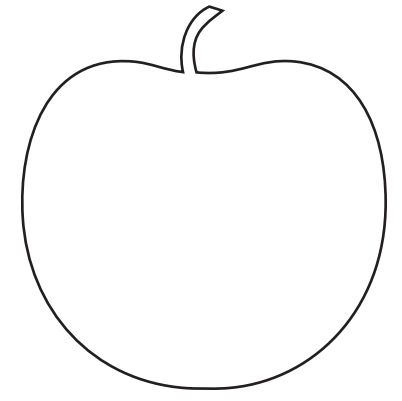
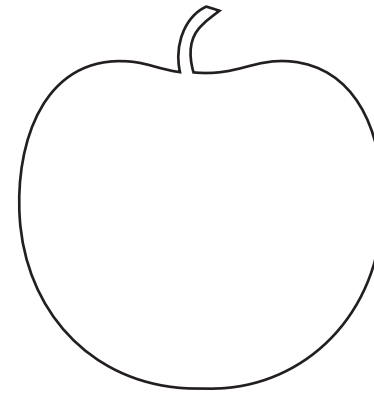
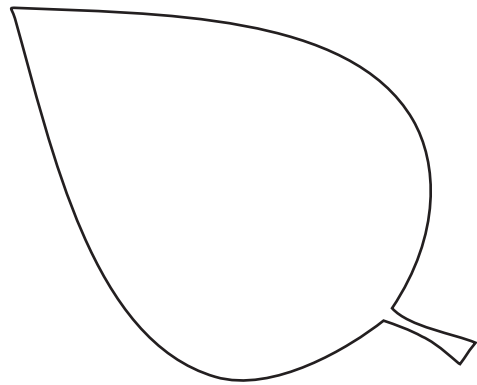
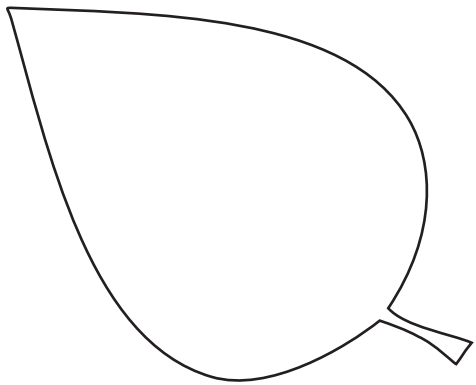
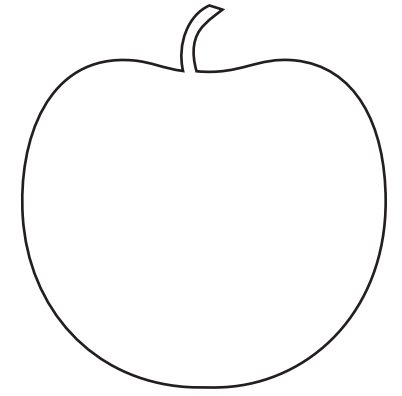
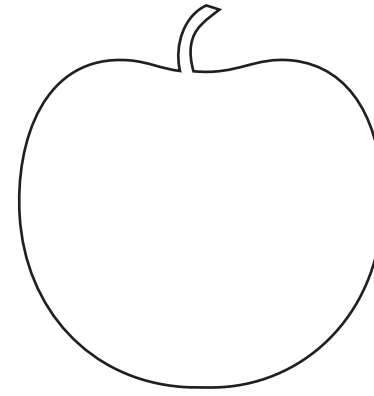
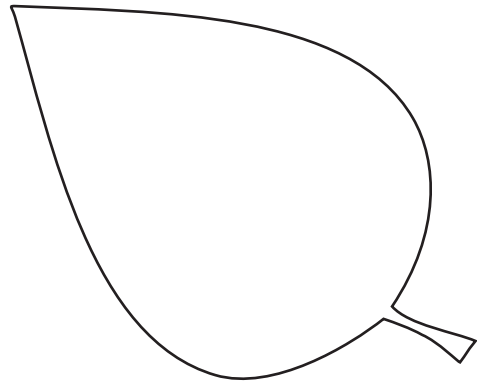
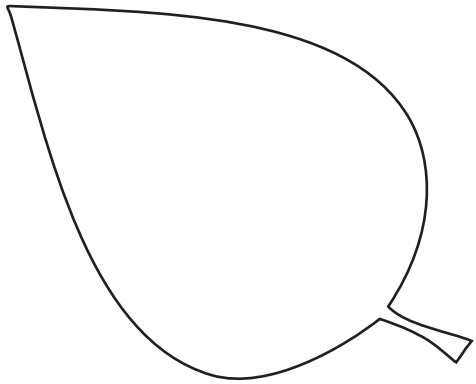
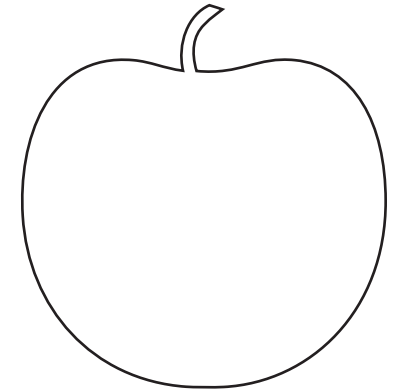
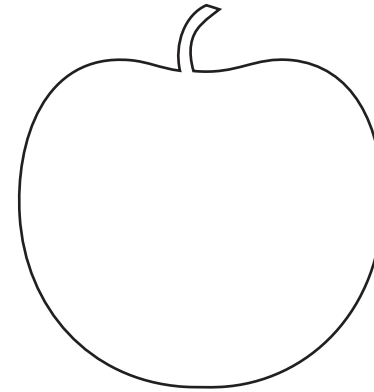
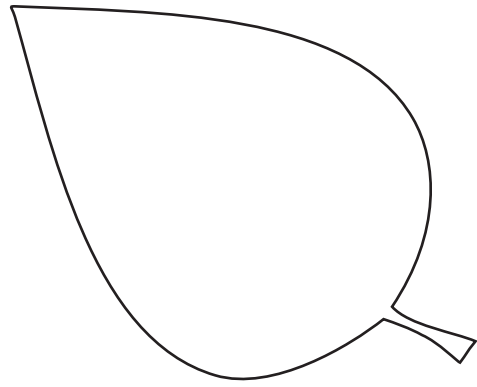
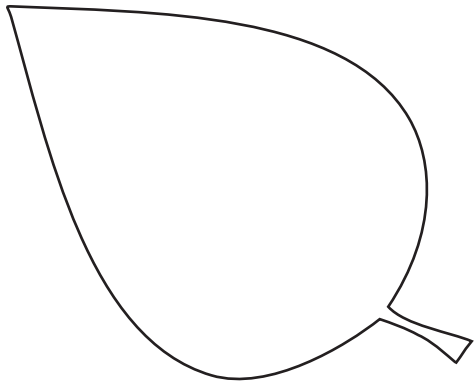

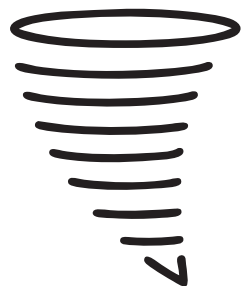
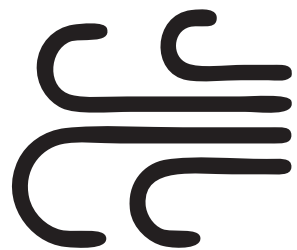
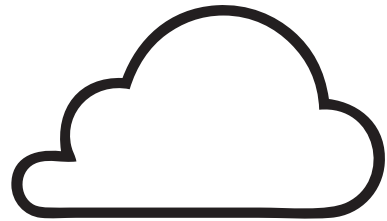
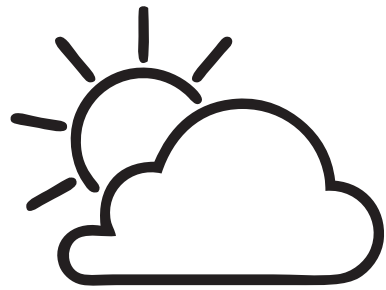
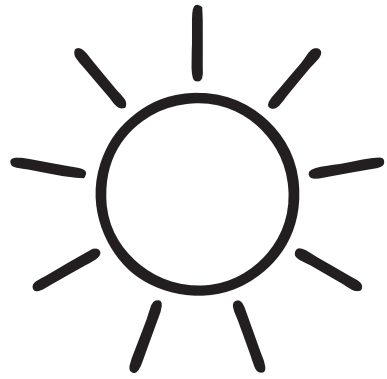

---

*Underbart arbete –
Utvärderingsmetoder för
konfirmandarbetet är ett
hjälpmedel för att öka
de ungas delaktighet i
konfirmandundervisningen.*

*I handledningen presenteras metoder
för hur man tillsammans med
konfirmanderna och hjälpledarna
ställer upp mål och utvärderar hur
de uppfyllts under olika skeden av
konfirmandtiden.*

KYRKOSTYRELSEN[†]

ISBN 978-951-789-610-8 (PDF)

**EV.LUTH.[†]
KYRKAN
I FINLAND**